

פרוטוקול ועדת איכות הסביבה

מתאריך 16/6/21

נוכחים:

מר יוסי מרקוביץ – חבר ועדה, משנה ראש העיר, מחזיק תיק איכות הסביבה

מר מצליח ואן – נציג ציבור

מר חיים מגריסו – נציג ציבור

מר איציק דהאן – מנהל אגף שפ"ע

ד"ר עופר דרסלר – מנכ"ל איגוד ערים מפרץ חיפה להגנת הסביבה

נעדרים:

מר יוסי פדידה – חבר ועדה

מר איתי צורף – חבר ועדה

מרקוביץ: ערב טוב, לאחר המתנה של 5 דק' להגעת חברי הועדה המוזמנים הנוספים, צר לי לחזור ולומר את מה שאני חוזר ואומר שוב ושוב, אני רואה בהתנהלות ובאי ההגעה של חברי הועדה, הוכחה חוזרת להתייתרות קיומן וכינוסן של רוב ועדות החובה או הרשות העירוניות, מחוסר העניין שיש לחברי רוב הועדות עירוניות בכלל, וזו בפרט.

למותר לציין כי זו הוכחה ניצחת להיותן של "מלחמות" הרכבי הועדות והעמידה על קוצו של יוד על איזון מדויק של חלוקת חברי הועדות בין הסיעות השונות, מיד לאחר הבחירות, לא יותר מאשר מאבק "פוליטי" ולא מתוך רצון אמיתי להשתלב בעשייה או בשותפות בניהול ענייני העיר והציבור.

היום משתתפים הישיבה 5 חברי ועדה בלבד, נציג איגוד ערים איכות הסביבה, 2 נציגי ציבור, עובד עירייה בכיר ואנוכי.

טרם שנגיע לעיקרי הישיבה, אני רוצה להודות לראש העיר ומנכ"ל העירייה על שיתוף הפעולה המלא והענייני בנושאי איכות הסביבה.

בסקירה המקיפה שאתן מיד, אפשר להיווכח כי הנושא מטופל במישורים רבים, גם ללא הועדה, אוי ואבוי אם היינו צריכים לחכות לדיוני והחלטות הועדה כדי לבצע מהלכים כל חשובים בנושא כל כך חשוב לציבור.

זו גם הזדמנות טובה לומר תודה גם לכל מנהלי ועובדי המחלקות העוסקות במלאכה, אגף שפ"ע, אגף הפיקוח, המוקד העירוני, חזות העיר, תחזוקה ועוד.

עיריית קריית מוצקין

לסיום פרק התודות, אני רוצה להודות לחברי וידידי, ד"ר עופר דרסלר מנכ"ל איגוד ערים להגנת הסביבה מפרץ חיפה, על שיתוף הפעולה המלא לכל אורך שנות כהונתו כמנכ"ל האיגוד, לא הייתה בקשה שלא קיבלתי עבורה מענה. אני מאחל לו הצלחה מלאה עם הפרישה לגמלת חובה, הייתי שמח אם הייתה אפשרות להאריך את כהונתו, אך זה אינו אפשרי טכנית.

מונחת לפניכם רשימת הנושאים עליהם ארצה לדווח, ברשותכם, אדווח תחילה ברצף ואח"כ תתאפשרנה תגובות ושאלות.

- פינוי בז"ן ותוכנית "מפרץ החדשנות"

במשך שנים נשמעו הבטחות והצהרות מכל מי שרק רצה לזכות בקולם של תושבי המפרץ, בדבר פינוי המפעלים המזהמים מאזור המפרץ. בסופו של דבר נשפכו יותר מילים ממעשים. מה שכן קרה, בעיקר תודות לפעילות האיגוד בהגברת האכיפה והביקורות במפעלים, הוא ירידה חדה ברמת זיהום האוויר מהמפעלים, במקביל ולצערנו הרב רמת הזיהום מהתחבורה הפכה להיות הרבה יותר דומיננטית.

בעיקרון, מימוש התוכנית למפרץ החדשנות, לפינוי המפעלים והכשרת השטח לבנייה למגורים או למסחר ומשרדים, דורש השקעה עצומה של מיליארדים. החל מפינוי המפעלים הקיימים, דרך טיהור הקרקע ועד הקמת מפעלים חלופיים.

- תוכנית הרחבת שדה התעופה

פרויקט שנדחף בעיקר ע"י ראשת העיר חיפה, בתמיכת ראשי רשויות בעמק יזרעאל, הראשונה מאחר ויש לה עניין לקדם את נושא התיירות בחיפה, השניים מאחר והם מתנגדים להקמת שדה התעופה אצלם בעמק.

אני מברך על התנגדותם של כל ראשי הערים בקריות המתנגדים להקמת או הרחבת נמל התעופה הקיים, לנמל תעופה בין לאומי למטוסים כבדים שיחוגו מעל בתי וראשי תושבי הקריות יום ולילה ובטח לא מעל המפעלים המסוכנים באזור, שלעניות דעתי לא יפנוו מחר בבוקר.

- זיהום אויר מאניות בים ובנמל

שנים רבות די התעלמו בערי המפרץ מזיהום האוויר הגדול והנרחב מכיוון הים. מסתבר שהאניות שעוגנות בהמתנה לכניסה לנמל (לפעמים למעלה מ-30 בו זמנית), וגם בזמן העגינה בנמל, משתמשות במזוט (סולר מהסוג הנחות והזול ביותר), והזיהום הנגרם בשל כך בתוספת משטר הרוחות הקיים במפרץ, מזהם מאוד את האזור.

אמנם הנמל החדש המוקם ועומד להתחיל לפעול בזמן הקרוב, אמור לפתור חלק מהבעיה כי האניות בזמן העגינה יתחברו לחשמל מבלי שיהיה צורך לשרוף סולר. אני רוצה להוסיף שרמת הזיהום מארובה כזו של אניה הרבה יותר גרוע מארובה של בתי זיקוק, כיוון שבארובה של בתי זיקוק קיימים מסננים.

עיריית קריית מוצקין

- גינה קהילתית

הגינה הקהילתית הפועלת בסמוך למעון נווה קסם בנווה גנים, המנוהלת ע"י דפנה עשת בשיתוף ובפיקוח המשרד להגנת הסביבה ומשרד החקלאות, משגשגת ופורחת, וזוכה להצלחה רבה.

מתבצעות שם פעילויות חינוכיות ערכיות משותפות להורים וילדים.

- תאורת רחובות לד חסכונית ובריאה יותר

קשה מאוד להתעלם מהעובדה שברבים מרחובות העיר, עברנו לתאורת לד חסכונית וטובה יותר. ועדיין לא הושלמה המשימה.

איציק דהאן: כעת מחליפים 100 פנסים נוספים.

- חוות מיכלים תש"ן

הבטחות רבות ניתנו ע"י ממשלות ישראל לפינוי חוות המכלים הגדולה תש"ן (תשתיות נפט ואנרגיה), ואף ניתן מועד סיום לעבודות הפינוי שנת 2020.

אז הנה אנחנו ב-2021 וכאילו כלום, יתר על כן, הם גם הוסיפו ובנו חומה לאורך חוף הים וגרמו גם לנזק חופי, מי שראה את ספינת הזרקת החול הפועלת מול חופי קריית חיים, יודע על מה מדובר. למותר לציין את נושא אחוזי מחלת הסרטן בקרב תושבי רחוב דגניה בקריית חיים, הסמוכים למכלים.

נכון להיום, פקחי איגוד ערים, מבצעים פעולות אכיפה רבות במתחם החווה, ניתנו הוראות והגבלות תפעול, אין כרגע מועד חדש לפינוי החווה.

- מפעל טיהור שפכים תש"ן

המפעל נמצא בצ'ק פוסט לכיוון מזרח. המפעל מרכז אליו את כל השפכים של ערי המפרץ. בהליך מורכב, השפכים עוברים תהליך טיהור, את המים מזרימים לחקלאות בעמק יזרעאל, את הנוצה מעבירים להטמנה ברמת חובב.

אחת הבעיות המורכבות של המפעל הוא כמות השפכים המגיעה דווקא מהחזיריות שממזרח, כמעט שווה לכמות השפכים של הישובים העירוניים, בימים אלה מתקיים במפעל פרויקט שדרוג והרחבה בעלות של כמה מאות מיליונים

- הפחתת זיהום אויר מתחבורה פרויקט משותף אזורי

הפרויקט המורכב להפחתת הזיהום מתחבורה, מכיל כמה וכמה פתרונות, חלקם יושמו, כמו למשל כביש עוקף קריות 22, קווי המטרונית שהולכים להתרחב בזמן הקרוב לעכו ונשר, איסור כניסת רכב מזהם לאזור חיפה וכעת אנו בעיצומו של החלת אותן פרויקט גם בקריות. החלפת מסננים ברכבי דיזל מיושנים בעיקר כאלה העובדים בשירות הרשויות המקומיות כמו המשאיות לפינוי אשפה, או מוניות השירות הישנות, וכמובן חשמול מרבי של האוטובוסים המזינים של אגד ברחבי הקריות.

עיריית קריית מוצקין

- פרויקט ניסויי ליצירת גז בישול (מתן) מפסולת אורגנית

ביוזמת מנכ"ל האיגוד מתקיים פרויקט ניסיוני בשלוש מהרשויות החברות באיגוד, להפקת גז מתן לבישול מפסולת אורגנית.

בטירת כרמל הפרויקט מתקיים בבית משותף ובו 6 משפחות. בקריית טבעון בבית בודד. ואצלנו בקריית מוצקין נקיים את הפרויקט במוסד חינוכי בו מתקיימת פעילות בישול מזון בגז, הניסוי יתקיים במעון נווה קסם.

- אכיפה בנושא השלכת פסולת בניין

נושא אכיפת השלכת פסולת בניין הוא אחד הקשים שיש, עקב הפרישה הרחבה בה עבירות השלכת הפסולת מתבצעות. בקריית מוצקין כיום אנו סובלים פחות מהנגע הזה, רק מספר שנים קודם בעת שרק החל פינוי מחנה כורדאני, היינו עדים גם אנחנו לתופעה החמורה והמכוערת.

תודות לשיתוף פעולה ההדוק בין מחלקת הפיקוח באיגוד ערים למחלקת הפיקוח הרשותית, הצלחנו למגר כמעט לחלוטין את התופעה.

- הגברת אכיפה ימי הוצאת פסולת גזם וגרוטאות לרחובות

לאחרונה ולמרות ההוראות הברורות לציבור בדבר ימים קבועים בהם מותר להוציא לרשות הרבים פסולת גזם או גרוטאות, (א',ג', ה' גזם עד 12:00, ב', ד', גרוטאות גם עד 12:00), ולמרות האיסור המוחלט להוציא פסולת לרשות הציבור בימי שישי שבת, ערבי חג וחגים, אנחנו עדים למקרים רבים של התעלמות מתקנות אלה, מה שהופך את המדרכות ורחובות העיר לא פעם להיראות כמזבלה, ובעיקר בסופי שבוע.

כמו כן, חל איסור על הוצאת פסולת בכמות מוגזמות, בעיקר הכוונה לפסולת שיפוצים, שפינויה הוא באחריות המשפצים או הקבלנים העובדים אצל המשפצים.

להתנהלות זו יש משמעויות רבות הן סביבתיות והן כספיות.

אי לכך, החלה הרשות להקפיד ולאכוף את התקנות בהקפדה רבה יותר, ורואים תוצאות בשטח.

- הגברת אכיפה בנושא שימוש במפוחים ע"י גננים

כידוע חל איסור על שימוש במפוחי עלים ע"פ החוק.

השימוש בכלי זה יוצר גם מטרד רעש וגם מטרד בריאותי נשימתי במיוחד לאנשים אסתמטיים.

גם כאן, יש הגברת אכיפה, בעיקר בסמיכות למבני מגורים ומבני חינוך למיניהם.

עיריית קריית מוצקין

- אשכול המפרץ וקידום פרויקט משותף אזורי לטיפול בפסולת

אשכול המפרץ הוקם על מנת לטפל במשותף בנושאי קיימות וסביבה באזור המפרץ ועוטף מפרץ, הוא כולל גם רשויות מהמגזר. מכיוון שהפתרון לחלק מהבעיות, מצוי בשיתוף הפעולה עם ישובים אלה.

הפרויקט המרכזי בו עוסק האשכול כיום, הוא מציאת פתרון קצה משותף לנושא הפסולת. יש פתרונות רבים, ושיטות שונות ומגוונות, ברגע שיוחלט על הדרך המקובלת, ויופשרו התקציבים הממשלתיים, נצא לדרך.

- נקודות טעינה לרכב חשמלי

מתוך כוונה לעודד את השימוש ברכב חשמלי וצמצום זיהום האוויר מתחבורה, הותקנו עד היום ברחבי העיר 3 נקודות טעינה ייעודיות לרכב חשמלי.

- רכב שיתופי להשכרה

שוב במטרה לצמצם את השימוש הנרחב ברכב, הותקנו והופעלו בעיר 3 נקודות לרכב שיתופי, בשיתוף פעולה עם חברת שלמה סיקסט, בשבועות הקצרים בהם הפרויקט פעיל נרשמת פעילות די ערה ויש לברך על כך.

- הרחבת רשת וסימון שבילי אופניים

שבילי אופניים רבים נסללו ברחבי העיר בעת האחרונה, עם פיתוח השכונות החדשות. גם בשכונות הוותיקות מתוכננים שבילי אופניים חדשים, כמובן עפ"י תנאי השטח שבחלק מהרחובות בעיקר בחלקים הוותיקים יותר של העיר, נדרש תכנון הנדסי מיוחד לעניין זה.

על מנת להבליט את מסלולי הרכיבה ולאפשר רכיבה בטוחה, הרשות מבצעת כיום צביעה ייחודית בצבע ירוק של שבילי אופניים בקדיש לוז, בן גוריון ועוד. בהמשך יבוצע גם ברחובות גושן, ומשכנות האומנים.

- החלפת חברת פינוי מיכלי פסולת הנייר מאמניר לתממ

לאור אי הסכמות ואי שביעות רצון מההתקשרות והביצוע עם חברת אמניר, יצאנו למכרז ולאור התוצאות, התקשרה הרשות בחוזה חדש עם חברת תממ בכל הקשור לפינוי הפחים הכחולים.

- מכרזים וחיזוק חוזים לפינוי אשפה

גם כאן יצאה הרשות למכרז חדש, חודשו החוזים עם חברות פינוי האשפה בכפוף להתניות והנחיות תאגיד תמיר מי שאחראים על תחום פינוי האריזות (הפחים הכתומים), הקרטוניות, ופסולת זכוכית (הפחים הסגולים).

לאחרונה הותקנו ברחבי העיר מתקנים למיחזור בגדים.

באשר למיחזור בקבוקי הפלסטיק, רוצה לציין לידיעה כללית כי השרה היוצאת במשרד הג"ס תכננה איזה שינוי מהותי לנושא מיחזור בקבוקי הפלסטיק, נראה מה יקרה עם זה היום.

עיריית קריית מוצקין

- פרויקטים חינוכיים הסברתיים משותפים עם איגוד ערים ותאגיד תמיר

רוב בתי הספר בעיר הם בתי ספר ירוקים.

פרויקטים סביבתיים חינוכיים הסברתיים רבים נעשים בעיר, לא מזמן נערך מבצע שלישי של הסברה מדלת לדלת בשיתוף תאגיד תמיר. קייטנות הקיץ בבתי הספר עומדות כבר שנים בסימן סביבה ומיחזור, בשיתוף עם תאגיד תמיר.

מחלקת החינוך באיגוד בראשות ד"ר דן גוטליב, פעילה מאוד בבתי הספר ובגני הילדים בעיר ומסייעת בהכשרת בתי הספר לתגים ירוקים מתקדמים, בקולות קוראים, בהשגת תקציבים ועוד.

- הטמעת נושא סביבה בבתי"ס

בשבוע הבא מתוכננת פעילות סביבתית במסגרת פרויקט "ניקיון המיליון", אני שמח לבשר שאת ההדרכה לתלמידי שכבת ה' בבתי הספר (כולם משתתפים), מבצעים צעירי חניכי מחלקת הנוער בניהולה של שירלי למפל, שתודרכו על ידי. אנחנו היחידים והייחודיים בארץ!

- הקומפוסט

ואחרון ולא הכי פחות חשוב, הוא כמובן נושא מפעל הקומפוסט. כידוע לכל, עיריית קריית מוצקין אינה משתמשת בשירותי המפעל, היא גם היחידה שהגישה בג"ץ נגד המשרד להגנת הסביבה, בדבר מניעת מטרדי הריח ממכלול יצרני המטרדים ובהם גם מפעל הקומפוסט.

העירייה גם מינתה את חבר המועצה ויו"ר האופוזיציה ציקי אבישר לחבר דירקטוריון המפעל ונציגה במפעל, בדגש על פעילות חד משמעית לסגירת המפעל. חלפו למעלה משנתיים והמפעל במקומו עומד.

עד כאן הסיקרה שלי ובקיצור נמרץ, ויש עוד תחומי פעילות נוספים שלא הוזכרו, אבל זה לפעם אחרת.

עופר דרסלר: אין לי הרבה מה להוסיף על מה שנאמר. אני רוצה לציין את שיתוף הפעולה המלא והפורה עם יוסי בכל מהלך שנות כהונתי כמנכ"ל האיגוד.

אני רוצה להוסיף כי האיגוד רכש לאחרונה מספר מכשירים למדידת קרינה, לחלוקה לרשויות החברות בו, על מנת לאפשר לכל רשות לבצע מדידות בסיסיות עצמאיות משלה.

היום התקיימה ההדרכה לנציגי הרשויות לאופן השימוש בציוד.

אני חייב לציין לטובה את קריית מוצקין ששלחה נציג אחד מתוך חמישה שהגיעו להדרכה, מתוך 12 הרשויות החברות באיגוד.

מרקוביץ: אם אין למישהו משהו להוסיף, הישיבה נעולה, תודה שבאתם.

רשמה: מיטל מויאל

עיריית קריית מוצקין

סדרות דוד בן גוריון 80 | ת.ד. 14, 2642435 | טל': 04-8780222
פקס: 04-8780275 | www.motzkin.co.il | pniot@motzkin.org